

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**47410**

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.07.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye'de hayvancılık sektörü, son dönemde hızla artan üretim maliyetleri ile piyasa fiyatları arasındaki dengesizlik nedeniyle ciddi bir ekonomik baskı altındadır. Besiciler; yem, elektrik, akaryakıt, işçilik, veterinerlik hizmetleri ve finansman maliyetlerindeki artış nedeniyle üretim yapmakta zorlanırken, buna rağmen karkas et satış fiyatlarının gerilemesi birçok işletmeyi zarar eder hâle getirmiştir.

Diğer taraftan vatandaşlar eti hâlen yüksek fiyatlarla tüketmek zorunda kalmaktadır. Üreticinin düşük fiyatla satış yaptığı, tüketicinin ise yüksek bedelle et satın aldığı bu tablo; üretim planlaması, ithalat politikaları, piyasa düzenleme mekanizmaları ve fiyat oluşum süreçlerinin etkinliği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Üreticinin zarar ederek üretimden çekilmesi; orta ve uzun vadede hayvan varlığının azalmasına, et arzının daralmasına, gıda arz güvenliğinin zayıflamasına ve tüketici fiyatlarının daha da yükselmesine yol açabilecektir. Bu nedenle üreticinin korunması ile vatandaşın güvenilir ve uygun fiyatlı gıdaya erişiminin sağlanması, birbirinin alternatifi değil, sosyal devlet ilkesinin gereği olan tamamlayıcı kamu politikalarıdır.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen sosyal hukuk devleti ilkesi ile 45'inci maddesinde Devlete tarım ve hayvancılıkla uğraşanların korunması ve desteklenmesine ilişkin yüklenen görevler birlikte değerlendirildiğinde, hayvancılık sektöründe yaşanan yapısal sorunların giderilmesine yönelik politikaların etkinliğinin açıklığa kavuşturulması kamu yararı bakımından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son üç yıl itibarıyla Et ve Süt Kurumu tarafından ithal edilen besilik ve kesimlik büyükbaş hayvan sayısı, menşe ülkeleri ve toplam ithalat maliyeti yıllar itibarıyla nedir?
2. Kesimlik hayvan ithalatının yerli üreticilerin satış fiyatları, kârlılığı ve üretimin sürdürülebilirliği üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız veya bağlı kuruluşlar tarafından hazırlanmış herhangi bir etki analizi, rapor ya da çalışma bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise sonuçları nelerdir?
3. Son iki yıl içerisinde karkas et üretici fiyatları ile tüketici satış fiyatları arasında oluşan farkın nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya analiz yapılmış mıdır? Yapıldıysa ulaşılan tespitler nelerdir?
4. Et ve Süt Kurumu, piyasada hem üreticinin zarar etmesini hem de tüketicinin yüksek fiyatla et tüketmesini önlemek amacıyla hangi piyasa düzenleme tedbirlerini uygulamaktadır? Bu tedbirlerin etkililiğine ilişkin herhangi bir performans değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5. Kesimlik hayvan ithalatının yeniden gözden geçirilmesi veya yerli üreticiyi koruyacak şekilde sınırlandırılmasına yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?
6. Hayvancılık sektöründe yem, enerji, finansman ve diğer üretim maliyetlerinin azaltılması amacıyla yeni bir destek veya teşvik programı hazırlanmakta mıdır?
7. Üreticilerin üretimden çekilmesini önlemek, hayvan varlığını korumak ve sürdürülebilir hayvancılığı sağlamak amacıyla kısa, orta ve uzun vadede uygulanması planlanan politika ve tedbirler nelerdir?